

Het lijkt alsof het verleden Jessica Durlacher en Leon de Winter blijft achtervolgen.

Het echtpaar schreef het script van de nieuwe theatervoorstelling over Anne Frank. Beiden hebben ze iets met de oorlog. Hun ouders overleefden de Holocaust en het is een belangrijk thema in hun werk. Of dat een reden is om over die verschrikking te blijven schrijven? Jessica Durlacher vertelt dat het een eer is het verhaal op een hele actuele manier opnieuw te vertellen.

Al heel lang pendelend tussen Amerika en Bloemendaal hebben Jessica Durlacher en Leon de Winter een soort bohémien leefstijl. Nu ook staan ze op het punt naar Tel Aviv te vertrekken waar ze samen met het gezin de voorjaarsvakantie doorbrengen. Niet geheel toevallig het land waar Jessica naar toe ging om haar eigen weg te vinden. Ze reisde al heel jong af naar een kibboets om het ouderlijk huis en de last van het verleden te ontvluchten.

'Ja, ze waren altijd bezorgd dat mij of mijn zussen iets zou overkomen. Dat is een deel dat je meedraagt. Die bezorgdheid is niet uniek, in veel joodse gezinnen is men zich bewust van de gevaren die ons omringen.

INTERVIEW Jessica Durlacher over
nieuwe theatervoorstelling Anne Frank

Verder dan de klop op de deur

Er staat bij wijze van spreken altijd een koffertje klaar om te kunnen vertrekken.'

Power

Er is veel over gezegd en geschreven. De oorlog, is die nog wel actueel? Heeft het zin om daar als kind van overlevenden mee bezig te blijven? Jessica ontvangt ons in haar huis in Bloemendaal om er heel open over te vertellen. Een lichte woning waarin hout en warme aardetinten zorgen voor een huiselijk gevoel. Vanuit de serre is er uitzicht op de boomtoppen in de riante tuin en in de verte is, achter de struiken, nog net de punt van het dak van het strandpaviljoen zichtbaar dat ze gebruikt als haar schrijversdomein. Daar zat ze ook toen ze schreef aan het script voor ANNE. Een theaterstuk over een meisje met gewone dromen en verlangens. 'Het is een ongelooflijk powerful verhaal dat ook de jongeren van nu aanspreekt. Het gaat over een meisje met ouders, zusje en een vriendje in een hele gekke situatie.'

Zelf was Jessica niet zo onder de indruk toen ze het dagboek voor het eerst las. Heel lang mocht ze het van haar vader niet lezen. 'Hij vond het te erg voor me. Het contrast tussen Annes opgewekte, heldere toon en het einde dat hij zo goed kende. Daarom las ik het pas toen ik in de twintig was. Misschien uit loyaliteit met mijn vader wilde ik het niet helemaal tot me laten doordringen. Vond haar vrolijkheid inderdaad onverdraaglijk in het licht van wat ik inmiddels over de kampen wist. Ook vond ik het misschien wel jaloersmakend dat een jonger iemand zo wijs en uitgebalanceerd kon schrijven.'

Toen haar jaren later werd gevraagd een voorwoord te schrijven bij het boekje over mooie zinnen van Anne, las ze het nog een keer en het kwam weer bij haar terug toen ze een bloemlezing ging maken over schrijfsters en hun vader. 'Ik herinnerde me vooral Annes observaties over haar vader. Dat ook bij haar, net als bij veel pubers, de teleurstelling toeslaat als ze ziet dat haar vader niet perfect is, terwijl ze daarvoor haast verliefd op hem was.'

Inmiddels realiseert Jessica zich hoezeer Anne bovenal een schrijfster was. En hoe het dagboek van Anne met haar eigen leven vervlochten is. 'Zij ontwikkelde zich razendsnel. Ze probeerde dingen tot leven te brengen en schreef niet zomaar iets van zich af. Ze past in alle tijden. Had ze nu geleefd als teenager was ze misschien een verwoed Facebook-gebruiker geweest en uiteindelijk een goede journaliste en schrijfster geworden.'

Haar gebrek aan toekomst is onderdeel van een gruwelijk stuk geschiedenis dat Jessica en Leon op moderne theaterse wijze verbeelden. 'Het is nodig verder te gaan dan de klop op de deur, want die is niet veelzeggend genoeg meer. 'In dat gigantische nieuwe Theater Amsterdam met al de mogelijkheden hebben de producenten Theu Boermans, bekend van onder andere het Nationale Toneel, en Robin de Levita daar een spectaculaire draai aan gegeven.'

Stokje doorgeven

Dat Anne haar er toe aanzette te gaan schrijven is misschien te veel gezegd, maar Jessica ziet wel dat de

”
Het is een ongelooflijk powerful verhaal dat ook de jongeren van nu aanspreekt.

DE HELD EN ANNE

Jessica Durlacher is als schrijfster vooral bekend van haar romans *Het Geweten*, *De Dochter*, *Emoticon* en *De Held*. Voor de laatste, een verhaal over vergelding, ontving ze de Opzij Literatuurprijs. Dit boek is de basis voor de nieuwste film van de zussen Antoinette en Marjolein Beumer. Het derde zusje Famke Janssen vertolkt de hoofdrol. Het is de eerste film waarbij alle drie zussen samenwerken. Jessica Durlacher is nauw betrokken bij het project, heeft het script gelezen en zal ook tijdens de opnames van de film dit jaar af en toe meekijken. De theatervoorstelling ANNE gaat op 8 mei in wereldpremière in het nieuwe Theater Amsterdam. Het script hiervoor hebben Jessica Durlacher en Leon de Winter geschreven op verzoek van het Anne Frank Fonds in Basel.

”

Het gevoel
waar ik heel
erg mee ben
opgevoed,
is dat niets
vanzelf
spreekt.

WIN EEN TOEGANGSKAART VOOR 'ANNE'

Waarom wil jij naar de theatervoorstelling ANNE? Win een gratis toegangsk kaart voor de try-out op zaterdag 3 mei. Vertel in maximaal 40 woorden waarom jij graag de voorstelling wilt bezoeken! Stuur een mail naar win@lourens.nl

manier waarop het Joodse meisje zich ontwikkelde bijzonder was. 'Ze heeft heel lang opgesloten gezeten. Een soort laboratoriumsituatie van mensen die bij elkaar zitten. Een soort Big Brother avant la lettre. Maar ook weer niet, want wat deden zij? Ze lazen en probeerden zich te ontwikkelen en voor te bereiden op een leven na hun opsluiting. Ze probeerden hun leven tegen alles in zin en doel te geven.'

Samen met haar man Leon de Winter vertaalde Jessica dit verhaal naar het heden. Een proces waarin ze elkaars criticus waren. 'We lezen altijd elkaars boeken. Het enige verschil is dat je er nu echt samen uit moet komen en niet zomaar je mening kunt doordrukken. Dat kan wel als het om je eigen boek gaat.' Hun doel is niet om het toneelstuk uit 1955 te overtreffen, maar iets neer te zetten dat past bij deze tijd.

Een spannende onderneming voor de schrijfster die in 2011 de Opzij Literatuurprijs won. 'Ik hoop dat mensen Anne opnieuw leren kennen en waarderen. Er hangt zoveel van af. Er is van alles in beweging gebracht en er is een gigantische hoeveelheid mensen mee aan het werk. Er is zelfs een heel nieuw theater gebouwd.' Dat ze best

wel mag genieten van alles dat zij heeft bereikt, ontkent ze. 'Ik krijg pijn in mijn buik als iemand zegt dat ik het goed doe of succesvol ben. Misschien ben ik bijgelovig. Op het moment dat dingen goed gaan, hangt alles weer aan een zijden draadje. Calvinistisch hè? Maar het gevoel waar ik heel erg mee ben opgevoed is dat niets vanzelf spreekt. Het kan zo weer voorbij zijn!'

Voetsporen

Als we haar vragen of ze dit ook doorgeeft aan haar kinderen, moet ze even nadenken. 'Ik hoop het niet. Ik gun ze meer vertrouwen. Wel ben ik bezig hen duidelijk te maken dat ze in het nu moeten leven. Dat alles eindig is. Een haast boeddhistisch besef. Ik zie ze op jonge leeftijd duidelijk meer genieten dan ik durfde en stappen zetten waar ik veel langer over deed. Mijn dochter bijvoorbeeld brengt binnenkort haar eerste eigen boek uit in het Engels. Daar zit helemaal niets biografisch in. Het is heel poëtisch geschreven en enorm gewelddadig. Ja, bijna een thriller. Wat dat betreft treedt ze toch een beetje in onze voetsporen.' ■

Kijk voor meer informatie en verkoop van tickets op www.theateramsterdam.nl